

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

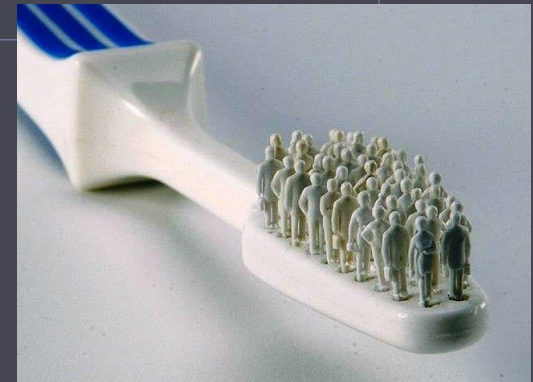
igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

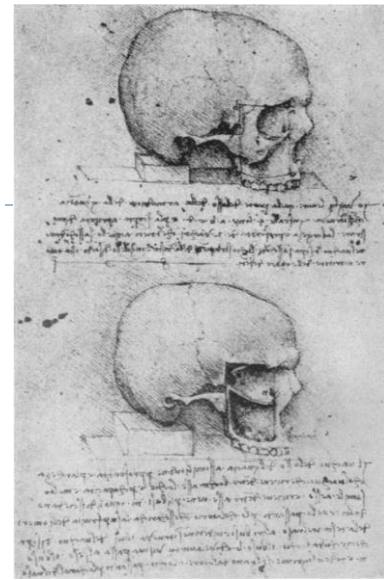
A FOGHÚZÁS SORÁN MEGNYÍLT ARCÜREG ZÁRÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

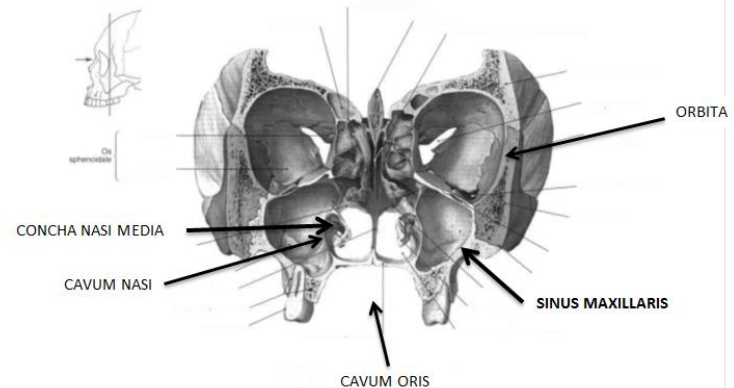
Készítette: Pénzes Dorottya FOKV/10.
Témavezető: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

TARTALOM

- ▶ 1 Bevezetés
- ▶ 2 Az arcüreg funkcionális anatómiája
- ▶ 3 Az arcüreg vizsgálata
- ▶ 4 Sinus maxillaris odontogén fertőzései
- ▶ 5 Megnyílt arcüreg ellátása
  - ▶ 5.1 Kis méretű oroantralis kommunikáció ellátása
  - ▶ 5.2 Nagy méretű oroantralis kommunikáció ellátása
  - ▶ 5.3 Késleltetett zárás
  - ▶ 5.4 Páciens instruálása, postoperatív teendők
- ▶ 6 Összefoglalás

Fickling, B. W. (1957). Oral Surgery involving the Maxillary Sinus. *Ann R Coll Surg Engl.* , 20(1): 13–35. .

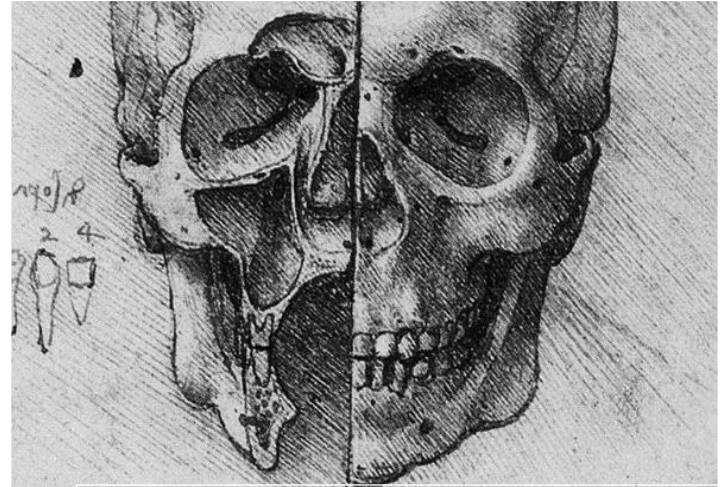

Paulsen F., W. J. (2012). A fej. In W. J. Paulsen F., Sobotta Az ember anatómiájának atlasza (old.: 1-96.). Bp.: Medicina Könyvkiadó Zrt.

Az arcüreg funkcionális anatómiája

- ▶ Maxillában, páros orrmelléküreg
- ▶ Fogorvosi jelentősége:
  - ▶ a fogak gyökerei és a sinus közt csak egy vékony csontos fal
- ▶ Klinikai jelentősége:
  - ▶ a maxillán extractiokor veszély az arcüreg megnyílására

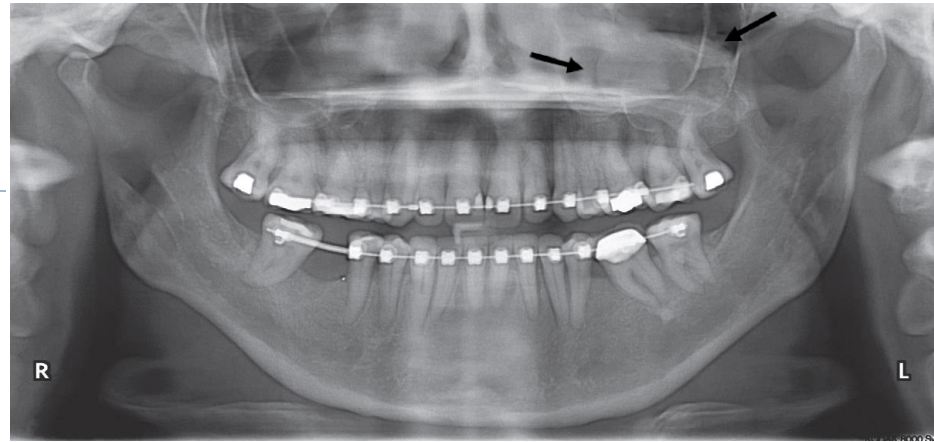
<https://craniophiles.wordpress.com/tag/maxillary/>

Lekérdezés dátuma: 2016. szeptember 18.

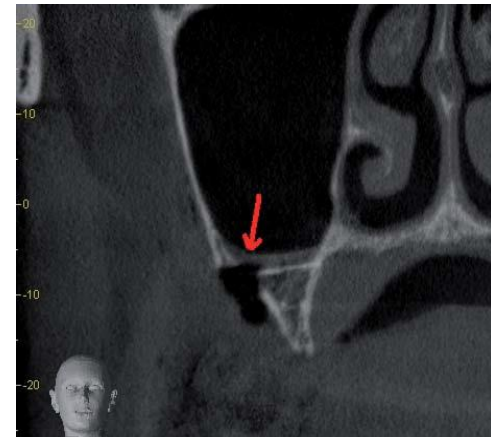
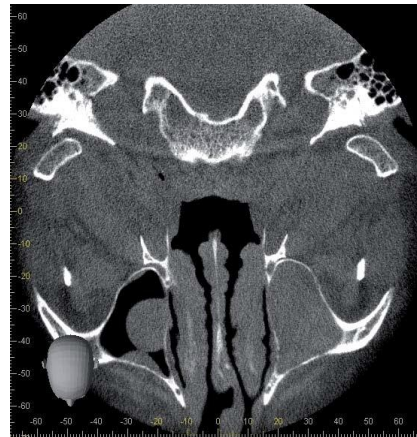
Az arcüreg vizsgálata

- ▶ Anamnézis (felső légúti betegség, rhinitis, allergia, ill. korábbi fogorvosi beavatkozások)
- ▶ Fizikai vizsgálat
- ▶ Radiológiai vizsgálat
  - ▶ Panoráma röntgen
  - ▶ Water's felvétel
  - ▶ Kúpsugaras komputertomográfia (digitális volumetomographia, CBCT)
- ▶ Endoscopos vizsgálat
- ▶ OAC-ra utaló jelek
  - ▶ Orrfúvási próba
  - ▶ Bucca felfújási próba

Odontogenic Diseases of the Maxillary Sinus.

In E. E. James R. Hupp, Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery (old.: 382-393.). USA: Elsevier.

Angyal, J. (2016). A CBCT interdiszciplináris vonatkozásai. Magyar Fogorvos, (5): 230-236.

Megnyílt arcüreg ellátása

▶ Azonnali

- ▶ perforáció kialakulása után maximum 48 órával történő zárását jelent

▶ Késleltetett

- ▶ sinus fertőzöttségét kell feltételezni
- ▶ az egyszerű zárás már nem elégséges, hanem a sinusitist is kezelni kell

Kis méretű oroantrális kommunikáció (OAC) ellátása

- ▶ Úgy eljárni, mint egy nem komplikált foghúzás esetén
- ▶ Vérrög kialakulását elősegíteni kürettálással,
- ▶ Lágyszöveteket suturával rögzíteni
- ▶ 2/5 mm átmérő
- ▶ Nincs vizsgálat, ami ezt bizonyította volna

<http://emedicine.medscape.com/article/82774-overview>

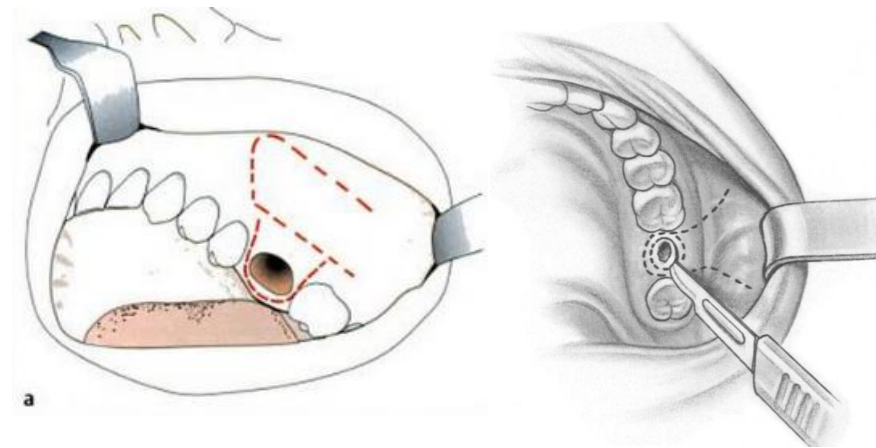
<http://www.dentistrytoday.com/implants/1256>

von Wowern, N. (1973). Correlation between the development of an oroantral fistula and the size of the corresponding bony defect. *J Oral Surg*, 31(2):98-102.
Hanazawa Y, I. K. (1995). Closure of oroantral communications using a pedicled buccal fat pad graft. *J Oral Maxillofac Surg*, 53(7):771-5.

Nagy méretű OAC ellátása

▶ Lebennyel történő zárása

- ▶ lebeny mobilizációjával denudált terület maradhat vissza
- ▶ hegesedés
- ▶ anatómiai viszonyok kedvezőtlen változása

▶ Alternatív módszer

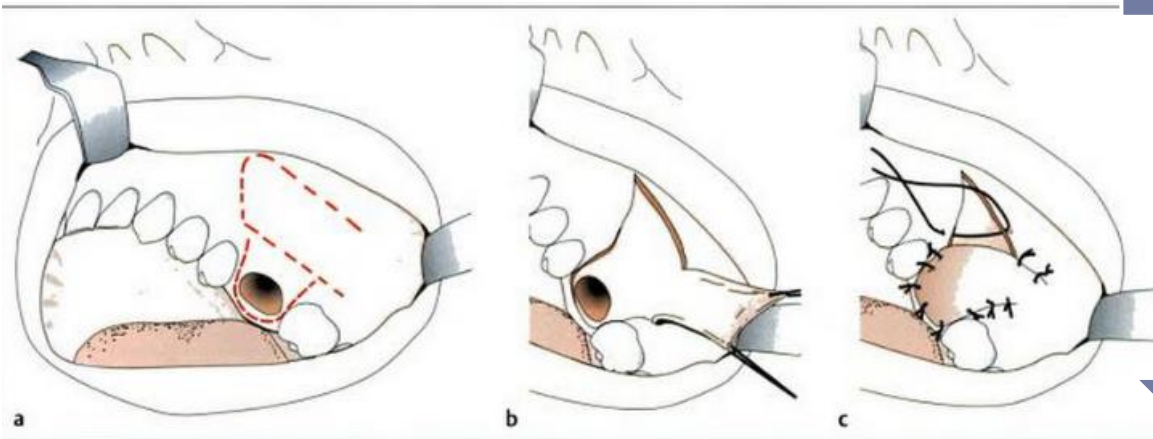
- ▶ szintetikus anyag
- ▶ autogén graft ...stb.

Axhausen-féle lebennyel történő zárás

- ← 1930, Axhausen
- ← Musc. buccinatorból buccalis lebeny

hasznos, ha a nyh. traumatizált

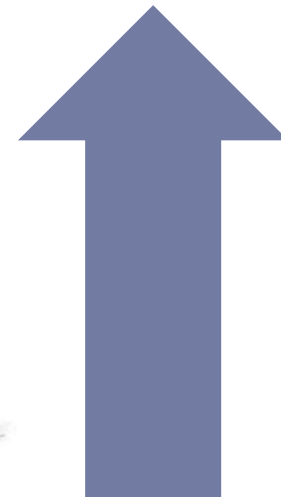

parotis kivezető nyílása megsérülhet

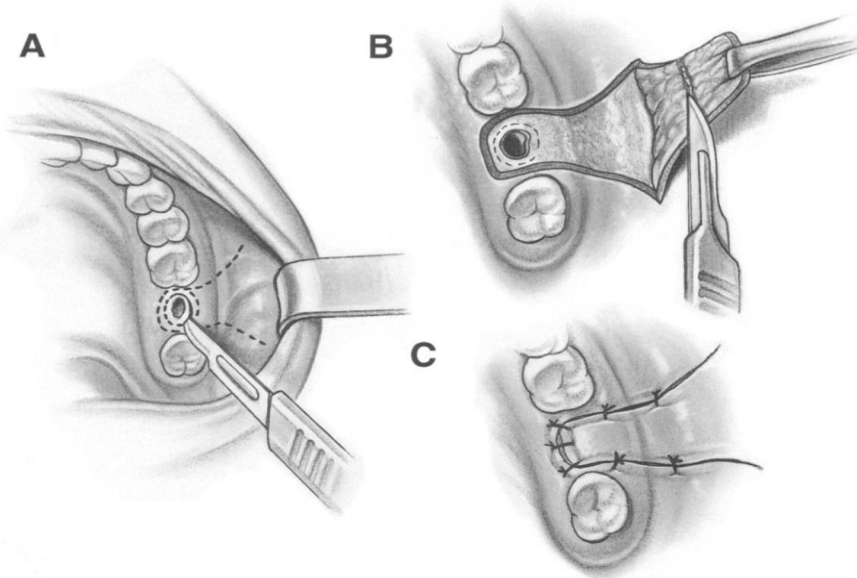

Rehrmann/Wassmund lebennyel történő zárás

- ▶ Általánosan alkalmazott lebenytípus
- ▶ Trapéz formájú, vestibulumból nyelezett

gyors
egyszerű
technikai
kivitelezhetőség

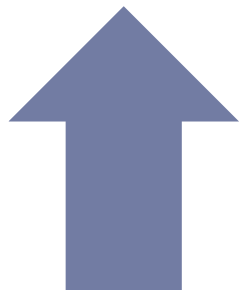

vestibuláris
mélység
redukciója (40%
maradandó
károsodás)

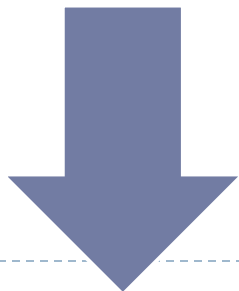
Móczár lebennyel történő zárás

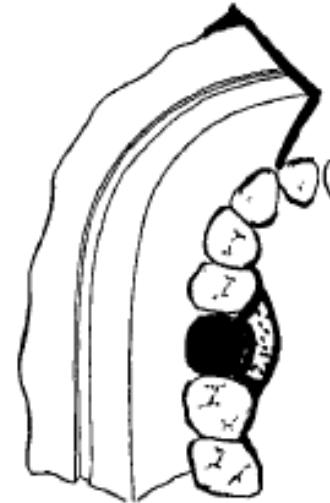
- ▶ A fogak mellett ejtett metszés a tuber maxillae-tól a szemfog mesialis széléig
- ▶ Lebenyt mobilizálni, hogy az egy foggal distalisabban kerüljön, mint eredetileg

Vestibuláris
mélység
csökkenés
átmeneti

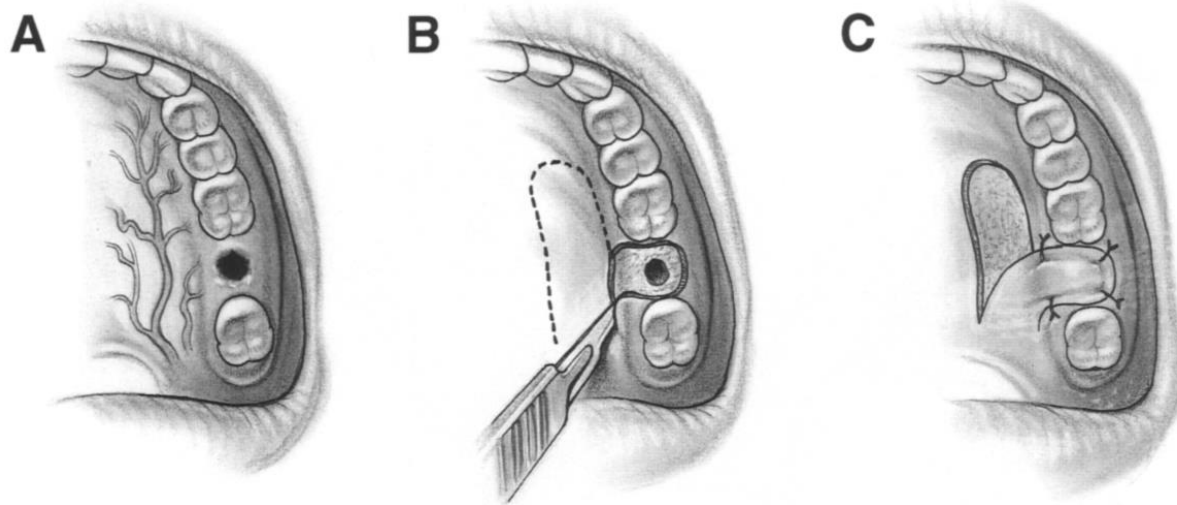
Hegképződés
(segédmetszés
helyén)

von Wowern, N. (1982). Closure of oroantral fistula with buccal flap: Rehrmann versus Móczár. *Int J Oral Surg.*, 11(3):156-65.

Palatinális lebennyel történő zárás

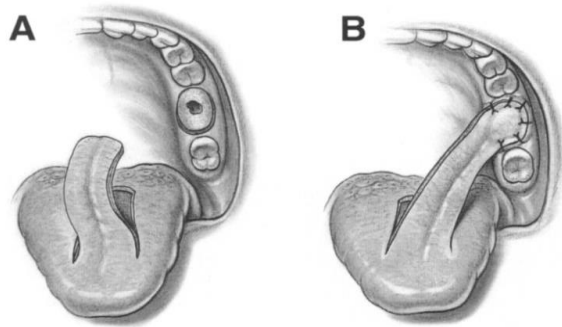
- ▶ Pichler lebeny
  - ▶ Megfelelő vastagságú lebeny, jó vascularizáltság
  - ▶ Fájdalmas secunder epithelizáció, s a hámfosztott terület szabálytalan felszínnel történő gyógyulása
- ▶ Anterior bázissal rendelkező palatinalis lebeny
  - ▶ Nagy méretű defektusok esetén alkalmazható
- ▶ Palatinális sziget lebeny

Távoli lebeny, hídlebeny használata

▶ Távoli lebeny

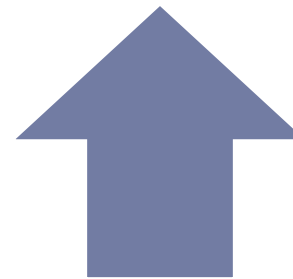
- ▶ 1956, Klopp - orális carcinoma
- ▶ Nyelv
- ▶ Temporoparietalis fascia

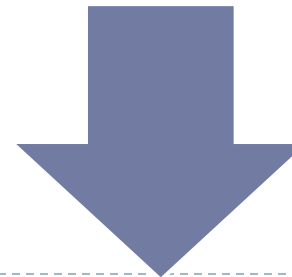
Lazow, S. K. (1999). Surgical management of the oroantral fistula: Flap procedures. Operative Techniques in Otolaryngology-Head and Neck Surgery, 148-152

▶ Hídlebeny használata kisméretű oroantralis kommunikáció esetén

- ▶ Teljesen fogatlan állcsont esetén
- ▶ Kazanjian, Schuchardt

Nincs a vestibulumban mélység csökkenés

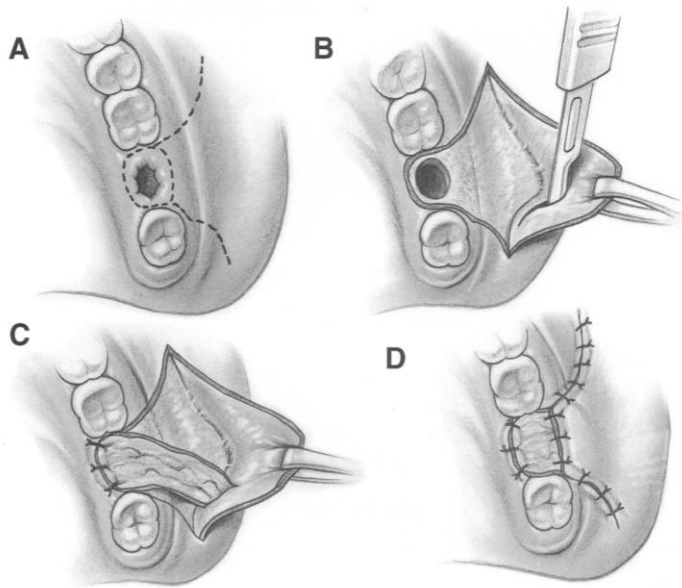

Donor terület fájdalmas gyógyulása granulációs szövetrel

Reinert S., M. E. (2002). Erkrankungen der Nasennebenhöhlen. In E. M. Schwenzer N., Spezielle Chirurgie (old.: 1-22.). Stuttgart: Thieme.

Bichat-féle zsírcsomó segítségével történő zárást

- ▶ 1977, Egyedi Péter
- ▶ Trapéz lebeny
- ▶ Tompa preparálása

lebeny könnyű
használhatósága

jó vérellátás

vestibuláris mélység
nem csökken

károsodott gingivalis
régió esetén is

egyszer lehet
felhasználni a
zsírcsomót

méretbeli határ

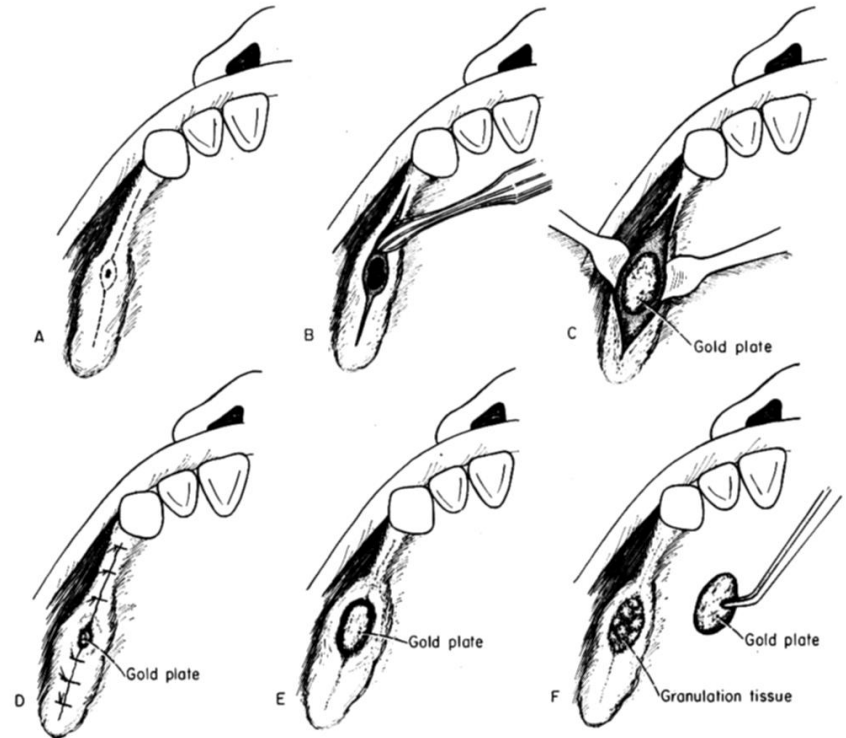
Lazow, S. K. (1999). Surgical management of the oroantral fistula: Flap procedures. in *Otolaryngology-Head and Neck Surgery*, 148-152.

▶ Egyedi, P. (1977). Utilization of the buccal fat pad for closure of oro-antral and/or oro-nasal communications. *J Maxillofac Surg.* , 5(4):241-4.

Poeschl PW, B. A. (2009). Closure of oroantral communications with Bichat's buccal fat pad. *J Oral Maxillofac Surg*, 67(7):1460-6.

Alloplastikus anyagok: fémek, szintetikus anyagok használata

- ▶ Indikáció: perforáció mindkét oldalát közvetlenül fog határolja
- ▶ Arany fólia
- ▶ Tantulum
- ▶ Polymethylmetacrilát
- ▶ Alumínium
- ▶ Titán

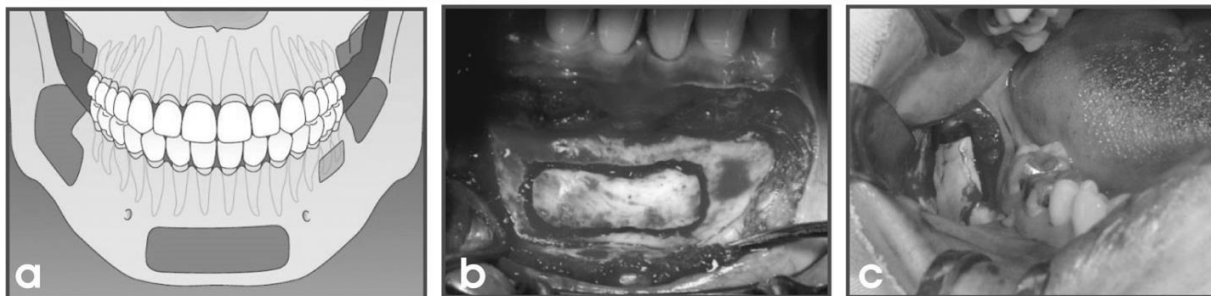
Donald N. Shapiro, D. a. (1972). Gold plate closure of oroantral fistulas. *J Prosthet Dent*, 27(2):203-8.

Csont graft használata sinus zárására

- ▶ 1969, Proctor
- ▶ Extra => Intaroralis csont graft
- ▶ Implantáció iránti egyre növekvő igény

Korlátozott mennyiségű csont

A sinus membrán megsértésének a veszélye

Haas R, W. G. (2003). A preliminary study of monocortical bone grafts for oroantral fistula closure. *Oral Surg Oral Med Oral Pat Oral Radiol End.*, 96(3):263-6.

▶ Watzak G, T. G. (2005). Bony press-fit closure of oro-antral fistulas: a technique for pre-sinus lift repair and secondary clos. *J Oral Maxfac Surg.*, 63(9):1288-94. <http://www.smile-mag.com/?pid=artd&artid=29&magid=7> lekédezés dátuma: 2016. október 13.

Sandwich graft technika

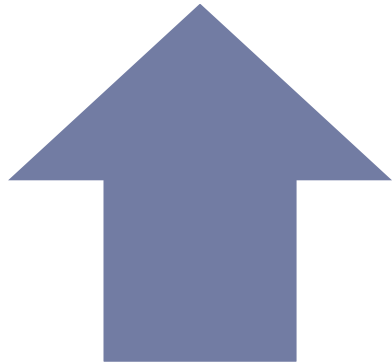
- ▶ Bio-Gide® barrier membrán
- ▶ Bio-Oss® granulátum
- ▶ További Bio-Oss® csontpótló az alveolus konkáv területébe

Nincs donor terület
Lágy és keményszöveti zárás
Implantátummal történő rehabilitációhoz nincs további előkészítő műtét

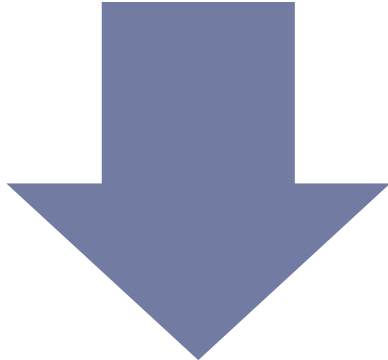

Bölcsességfog transzplatációval történő OAC zárás

Rágóképes fogat lehet beültetni

Oralis mucosa normális anatómiai viszonyai megőrizhetők

Csak azonnali ellátás esetén

Csak kisméretű kommunikáció

A donor fog gyökérkezelése

PREOPERATÍV FELVÉTEL 26-OS FOG APEXE KÖRÜL PERIODONTITIS APIC. CHR. (NYÍL JELÖLI)

MŰTÉT UTÁNI AZ ONNALI FELVÉTEL, TRANSPLANTÁLT 28-AS FOG AZ EXTRAHÁLT 26-OS FOG HELYÉN

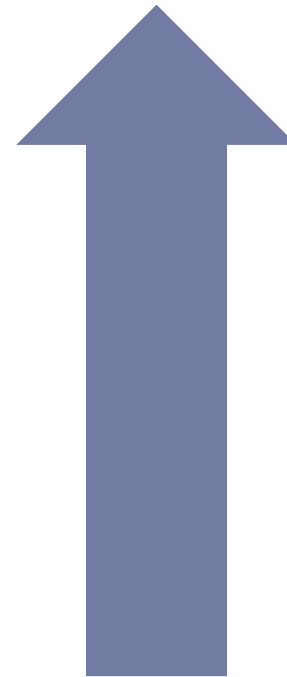
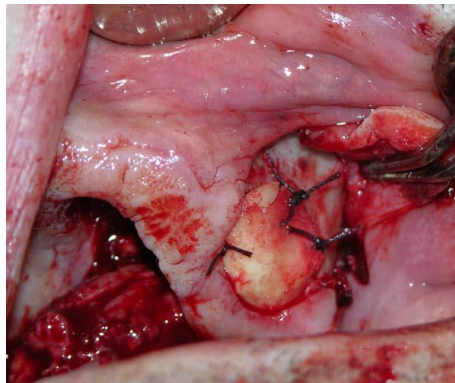
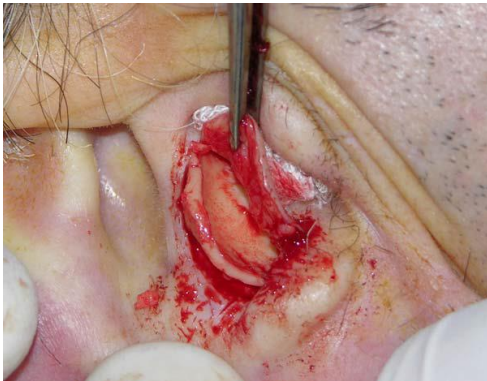
2 ÉVES POSTOPERATÍV FELVÉTEL, TÖKÉLETES GYÓGYULÁST MUTAT

Kitagawa Y, S. K. (2003). Use of third molar transplantation for closure of the oroantral communication after tooth extraction: a report of 2 cases. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod.*, 95(4):409-15.
Nagori SA, J. A. (2015). A Case of Oro-antral Communication Closed by Autotransplantation of Third Molar. *J Maxillofac Oral Surg*, 14(Suppl 1):448-51.

Egy alternatív megoldás: fülporc használata

- ▶ Nagy méretű, késleltetett zárás esetén hagyományos technikák háttérbe szorulnak.

Graft könnyű kezelhetősége

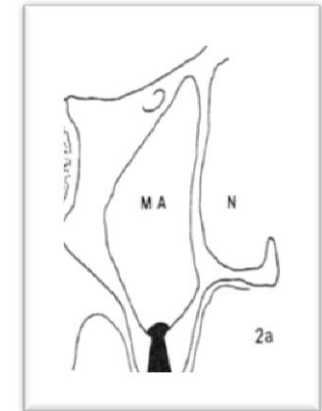
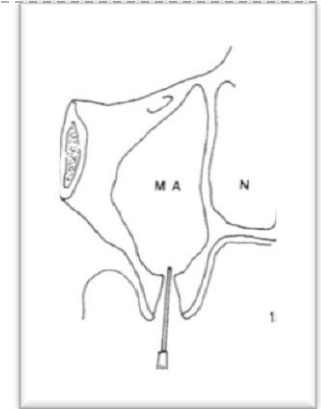
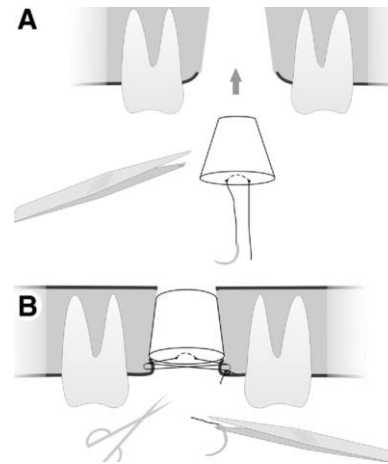
Nem rezorbeálódó

Infekció rezisztens

Könyű hozzáférhetősége a recipiens területnek

Egyéb alternatív megoldások

- ▶ Polyurethan hab használata
- ▶ Politejsav-glikolsav kopolimer (PLGA) által bevont porozus TCP gyökéranalóg
- ▶ Hidroxyapatit (HA) blokk használata
- ▶ Allogén anyagok
  - ▶ fibrin ragasztó kollagén lapok közt

Visscher SH, v. M. (2010). Closure of oroantral communications using biodegradable polyurethane foam: a feasibility study. *J Oral Maxillofac Surg.*, 68(2):281-6

Gacic B, T. L.-S. (2009). The closure of oroantral communications with resorbable PLGA-coated beta-TCP root analogs, hemostatic gauze, or buccal flaps: a prospective study. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod.*, 108(6):844-50.

▶ Zide MF, K. N. (1992). Hydroxylapatite block closure of oroantral fistulas: report of cases. *J Oral Maxillofac Surg.*, 50(1):71-5.

Stajčić Z, T. L. (1985). Tissucol in closure of oroantral communication. A pilot study. *Int J Oral Surg.*, 14(5):444-6.

Késleltetett zárás

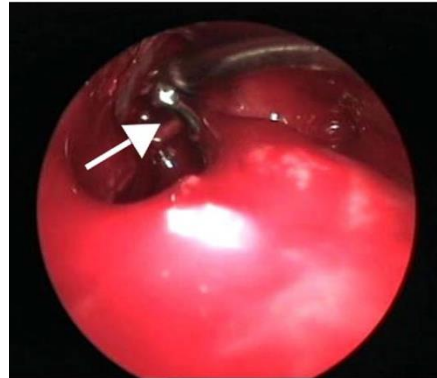
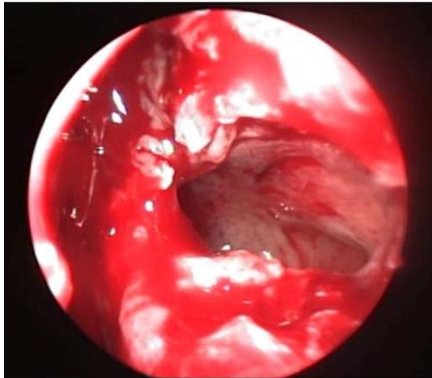
- ▶ 48 órán belül nem történik meg
- ▶ Dentális eredetű chronikus maxillaris sinusitis
  - ▶ Tompa arcfájás
  - ▶ Fejfájás
  - ▶ Orrdugulás
  - ▶ Fokozott váladékozás
  - ▶ Váladékcsorgás a garatfalon
  - ▶ Csökkent orrlégzés
  - ▶ Idegentest érzés
  - ▶ Röntgenen fedett arcüreg
- ▶ Terápia:
  - ▶ konzervatív
  - ▶ sebészi
    - ▶ Luc-Caldwell műtét
    - ▶ Funkcionális endoszkópos sebészet
    - ▶ Lotrop műtét

--- Fusetti S., E. E. (2013): Chronic oroantral fistula: Combined endoscopic and intraoral approach under local anesthesia. *American journal of otolaryngology-Head and neck medicine and surgery*, 34(4):323-6.

▶ Ribári O, R. G. (2004). Orrmelléküregek, A melléküregek gyulladással megbetegedései. In R. G. Ribári O, *Fül-orr-gégészet fogorvostan-hallgatók számára* (old.: 77-85. 117-126). Bp: Medicina Könyvkiadó Zrt.

Funkcionális endoszkópos sinus sebészet (FESS)

- ▶ Optimális összeköttetés biztosítása
- ▶ Sinus ventillációja és a mucociliáris clearance

Intakt mucosalis réteg helyben tartása

Többi fertőzött paranasalis sinus is elérhető

Endoszkóp segítségével létrehozható drenálás következtében a lokális vascularizáció javulása által a **lebeny gyógyulása gyorsabb**

Miroslav Andric, V. S. (2010). Functional endoscopic sinus surgery as an adjunctive treatment for closure of oroantral fistulae: a retrospective analysis. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod*, 510-516

Fusetti S., E. E. (2013). Chronic oroantral fistula: Combined endoscopic and intraoral approach under local anesthesia. *American journal of otolaryngology- Head and neck medicine and surgery*, 34(4):323-6.

Costa F, E. E. (2007). Endoscopic surgical treatment of chronic maxillary sinusitis of dental origin. *J Oral Maxillofac Surg*, 65(2):223-8.

Páciens instruálása, postoperatív teendők

- ▶ **10-14 napra:**
  - ▶ erőltetett orrfúvás tiltása
  - ▶ az orrát csak óvatosan törölgetheti
  - ▶ tüszentés csak nyitott szájjal
  - ▶ szívogatni a sebet, cigarettázni tilos
  - ▶ kerülni kell minden fizikai megterhelést, olyan szituációt, ami orrvérzést eredményezhet.
- ▶ **Antibiotikum(?), antihistamin, és decongestans orrspray**
- ▶ **Rendszeres kontroll**

Tucker, M. R. (2014). Odontogenic Diseases of the Maxillary Sinus. In E. E. James R. Hupp, *Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery* (old.: 382-393.). USA: Elsevier.

<http://helyitipp.hu/tobb-mint-100-forinttal-dragul-a-cigi-2012-ben>

<http://filantropikum.com/termeszetes-megoldasok-hules-ellen/>

<http://homeopatika.hu/termek/legzorendszer/nasivin-sanft-05mg-ml-oldatos-orspray-1x10ml>

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!